

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง

ที่ นฐ ๗๘๖๐๑/ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การรับสินบน การจัดการความเสี่ยงจะช่วยให้เป็นหลักประกันระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กร จะไม่มีการทุจริต หรืออาจลดน้อยลงเพราะได้มีการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง จึงขอเสนอ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นเกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของข้าราชการ พนักงาน ในการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการทุจริต เกี่ยวกับการรับสินบน มุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน จึงขอเสนอเอกสารมาเพื่อพิจารณาอนุมัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางนฤมล ชัยยะ)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

-เห็นควรอนุมัติ

(นายไชยศักดิ์ โกสัยวัตร)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง

-อนุมัติ

พล.อ.อ.

(นพดล เพราเพริศภิรมย์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองป่าพง
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๑. การทุจริต

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

๒. สินบน

สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายถึง

-ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคา และอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ

-ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคา หรือคิดราคาขั้นต่ำ

๓. ความเสี่ยงการทุจริต

หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๔. ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล

๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดคุณธรรมจริยธรรม

๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบ ขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ

๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

๕. สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ดังนี้

๑) โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันหน่วยงานมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต แต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่

ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) **สิ่งจูงใจ** เป็นที่ยอมรับว่าสภาวะเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) **ขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส** การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบาย ที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔) **การผูกขาด** ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดโครงการก่อสร้าง และโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) **การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม** รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) **การขาดจริยธรรม คุณธรรม** ในสมัยก่อน ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่าคนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗) **มีค่านิยมที่ผิด** ค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากการยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนชื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ยอมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง รับสินบน ไม่มีความละอายต่อบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง

๖. เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ภาระงานด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
๒. ภาระงานด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือการให้บริการตามภารกิจ
๓. ภาระงานด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง
๔. ภาระงานด้านการบริหารงานบุคคล

๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน มี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

๗.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตภารกิจงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ๓) การจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔) การบริหารงานบุคคล

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

ประเด็นการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย
๑.การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	อาจมีการเรียกรับสินบนในการจัดเตรียมเอกสาร ลงนามอนุมัติ อนุญาตตามที่ร้องขอ	มีโอกาสที่จะเกิดมาก
๒.การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	อาจมีการเรียกรับสินบนในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ	มีโอกาสที่จะเกิดมาก
๓.การจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่พัสดุ เลือกซื้อหรือจ้างร้านที่ตนเองสนิท หรือตนเองคุ้นเคยได้ง่าย ผูกขาดบริษัท/ร้านค้าที่คุ้นเคยกัน	มีโอกาสที่จะเกิดมาก
๔.การบริหารงานบุคคล	อาจมีการเรียกรับสินบนกรณีรับโอนย้ายข้าราชการ และรับสมัครพนักงานจ้าง	มีโอกาสที่จะเกิดมาก

๗.๓ ระดับความเสี่ยง

ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และความรุนแรงของผลกระทบ และระดับความเสี่ยงโดยกำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นปานกลาง
๔	มาก	มีโอกาสเกิดขึ้นมาก
๕	มากที่สุด	มีโอกาสเกิดขึ้นมากที่สุด

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	แทบจะไม่มี
๒	น้อย	เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๓	ปานกลาง	ตรวจสอบข้อเท็จจริง
๔	มาก	ตรวจสอบและชี้มูลความผิด
๕	มากที่สุด	ดำเนินการทางวินัย

๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๑ - ๕ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ

ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๖ - ๑๐ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง

ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๑๑ - ๒๕ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงสูง

ค่าความเสี่ยงรวม คำนวณจาก ค่าระดับโอกาส x ค่าระดับความรุนแรง

๗.๕ การจัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในขั้นตอนที่ ๗.๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงระดับสูง ควรเลือกมาทำแผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ก่อนเป็นอันดับแรก

ประเด็นการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑.ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	อาจมีการเรียกรับสินบนในการจัดเตรียมเอกสาร ลงนามอนุมัติ อนุญาตตามที่ร้องขอ ระดับความเสี่ยง สูง	๑. ประกาศแสดงเจตนาสุจริต และมาตรการในการรับสินบนและบทลงโทษที่ชัดเจนถ้ามีการฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ๒. เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม องค์กรความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างจิตสำนึก ๓. ประชาสัมพันธ์ข่าวสารสร้างความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการขออนุญาตต่างๆ ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ เฟสบุ๊ก เว็บไซต์ และช่องทางไลน์ของหน่วยงาน ๔. ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรสุจริตให้กับเจ้าหน้าที่ ๕. หัวหน้าหน่วยงานควบคุม กำกับ การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ ๖. ประชาสัมพันธ์แจ้งช่องทางร้องเรียนการทุจริตขององค์กร
๒. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	อาจมีการเรียกรับสินบนในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ ระดับความเสี่ยง สูง	๑. ประชาสัมพันธ์ข่าวสารสร้างความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการขออนุญาตด้านต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนทราบ ๒. ประกาศแสดงเจตนาสุจริต และมาตรการในการรับสินบนและบทลงโทษที่ชัดเจนถ้ามีการฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

ประเด็นการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
		๓.เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม องค์กรความรู้ ด้านการป้องกันการทุจริตแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างจิตสำนึก ๔.ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรสุจริตให้กับเจ้าหน้าที่ ๕.หัวหน้าหน่วยงานควบคุม กำกับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ ๖.ประชาสัมพันธ์แจ้งช่องทางร้องเรียนการทุจริตขององค์กร
๓.ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่พัสดุ เลือกซื้อหรือจ้างร้านที่ตนเองสนิทหรือตนเองคุยได้ง่าย ผูกขาดบริษัท/ร้านค้าที่คุ้นเคยกัน ระดับความเสี่ยง สูง	๑.ประชาสัมพันธ์เปิดเผยข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบที่กำหนด ๒.เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเข้าอบรมเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ๓.เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม องค์กรความรู้ ด้านการป้องกันการทุจริตแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างจิตสำนึก ๔.ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรสุจริตให้กับเจ้าหน้าที่ ๕.หัวหน้าหน่วยงานควบคุม กำกับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ ๖.ประชาสัมพันธ์แจ้งช่องทางร้องเรียนการทุจริตขององค์กร
๔.ด้านการบริหารงานบุคคล	อาจมีการเรียกรับสินบน กรณีรับโอนย้ายข้าราชการ และรับสมัครพนักงานจ้าง ระดับความเสี่ยง สูง	๑. ประกาศ แสดงเจตนาสุจริต และ มาตรการในการรับสินบนและบทลงโทษที่ชัดเจนถ้ามีการฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ๒.เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม องค์กรความรู้ ด้านการป้องกันการทุจริตแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างจิตสำนึก ๓.ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรสุจริตให้กับเจ้าหน้าที่ ๔.เปิดเผยข้อมูลการรับโอนย้ายข้าราชการ

ประเด็นการทุจริตที่ เกี่ยวข้องกับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยงและ ระดับของความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
		๕.เปิดเผยข้อมูลการเปิดรับสมัครพนักงาน จ้าง ๖.ประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว และ หน่วยงานของรัฐ ๗.ประชาสัมพันธ์แจ้งช่องทางร้องเรียนการ ทุจริตขององค์กร

๗.๖ การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผน
บริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งห้วงระยะเวลาของการรายงานผลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง จะดำเนินการรายงานปีละ ๒ ครั้ง

ทั้งนี้จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๘ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

พลอากาศเอก

(นพดล เพราเพริศภิมย์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปากโลง